

Chambre des Représentants

SESSION 1954-1955.

24 FÉVRIER 1955.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi électorale communale,
en ce qui concerne les incompatibilités.

RAPPORT

FAIT PAR M. PIERSON,
AU NOM DE LA COMMISSION SPECIALE (1)
CHARGÉE D'EXAMINER LA RECEVABILITE.

MESDAMES, MESSIEURS,

En séance du 1er février, lors de la prise en considération de la proposition de loi modifiant la loi électorale communale en ce qui concerne les incompatibilités (203/1) déposée par M. Charpentier, M. le Président de la Chambre a émis des doutes quant à la recevabilité de la proposition.

Il craignait que celle-ci ne porte atteinte d'une part à l'autonomie communale et, d'autre part, aux prérogatives constitutionnelles du Roi.

Il suggéra le renvoi du texte à une commission spéciale chargée de donner son avis sur la constitutionnalité de la proposition.

La commission spéciale s'est réunie le 8 février 1955. A son ordre du jour avait également été portée la proposition de M. Philippart (63/1) qui tend à instituer une incompatibilité entre les fonctions ministérielles et les fonctions de bourgmestre ou d'échevin. L'examen de cette proposition avait déjà été entrepris par la commission de l'Intérieur — mais fut suspendu de manière à permettre à la commission spéciale de donner son avis sur la constitutionnalité de la proposition de M. Charpentier.

Après un échange de vues auquel prirent part M. le Ministre de l'Intérieur et divers commissaires, la commission spéciale a été unanime pour estimer :

1° Que l'institution d'une incompatibilité entre les fonctions ministérielles et celles de bourgmestre et échevins ne

(1) Composition de la Commission : MM. De Schryver, Moyersoen, Lambotte. — Fayat, Pierson, Bohy. — Cooremans.

Voir :

203 (1954-1955) :

— N° 1 : Proposition de loi.

(A)

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1954-1955.

24 FEBRUARI 1955.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de gemeentekieswet,
wat de onverenigbaarheden betreft.

VERSLAG

UITGEBRACHT DOOR DE HEER PIERSON,
NAMENS DE BIJZONDERE COMMISSIE (1)
BELAST MET HET ONDERZOEK VAN DE
ONTVANKELIJKHEID.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Tijdens de vergadering van 1 Februari, bij de inoverwegingneming van het wetsvoorstel van de heer Charpentier tot wijziging van de gemeentekieswet, wat de onverenigbaarheden betreft (n° 203/1), verklaarde de heer Voorzitter van de Kamer dat hij twijfelde aan de ontvankelijkheid van dit voorstel.

Hij vreesde dat het afbreuk zou doen, enerzijds aan de gemeentelijke zelfstandigheid, anderzijds aan de grondwettelijke prerogatieven van de Koning.

Hij stelde voor de tekst te verzenden naar een bijzondere commissie, die advies zou uitbrengen over de grondwettelijkheid van het voorstel.

De Bijzondere Commissie kwam bijeen op 8 Februari 1955. Op haar agenda stond eveneens het voorstel van de heer Philippart (n° 63/1), dat er toe strekt onverenigbaarheid vast te stellen tussen de ministeriële functie en het mandaat van burgemeester of schepen. Het onderzoek van dit voorstel was reeds door de Commissie voor de Binnenlandse Zaken aangevat, maar werd geschorst om de Bijzondere Commissie in staat te stellen advies uit te brengen over de grondwettelijkheid van het voorstel van de heer Charpentier.

Na een gedachtenwisseling, waaraan de heer Minister van Binnenlandse Zaken en verscheidene commissieleden deelnamen, besloot de speciale commissie eenparig :

1° Dat het instellen van onverenigbaarheid tussen het ambt van minister en dit van burgemeester of van schepen

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren De Schryver, Moyersoen, Lambotte. — Fayat, Pierson, Bohy. — Cooremans.

Zie :

203 (1954-1955) :

N° 1 : Wetsvoorstel.

peut porter atteinte au principe de l'autonomie des pouvoirs communaux. En effet, la nomination du Bourgmestre appartient au Roi.

Si, en ce qui concerne les échevins, le choix de ceux-ci appartient au conseil communal, la loi a cependant prévu d'autres incompatibilités : magistrats, membres des parquets et des greffes, ministres des cultes, etc., de telle sorte que l'extension, par la loi, de l'incompatibilité à une nouvelle fonction, ne peut être considérée comme portant atteinte à un principe constitutionnel.

2° Que l'institution d'une incompatibilité entre les fonctions ministérielles et celles de bourgmestre et d'échevins ne peut non plus porter atteinte aux prérogatives du Roi. Le Roi nomme les ministres. Les articles 86 et 87 de la Constitution disposent que les seules conditions prévues pour une nomination de ministre sont la qualité de belge et la non-appartenance à la famille royale. L'existence d'une incompatibilité légale nouvelle ne violerait pas ces dispositions. Le choix du Roi ne s'en trouverait pas pour autant limité. L'incompatibilité aurait pour seule conséquence que le bourgmestre appelé par le Roi à exercer une fonction ministérielle se verrait forcé, en cas d'acceptation, de démissionner comme bourgmestre.

3° Qu'en conséquence, la proposition de M. Charpentier (203/1) modifiant la loi électorale communale en ce qui concerne les incompatibilités ne contient aucune disposition qui soit en contradiction avec une disposition de la Constitution.

Le Rapporteur.

M.-A. PIERSON.

Le Président.

A. DE SCHRYVER.

geen afbreuk doen kan aan het beginsel van de autonomie der gemeentebesturen. Het is immers de Koning die de burgemeester benoemt.

Indien, wat de schepenen betreft, de keuze aan de gemeenteraad behoort, heeft de wet andere onverenigbaarheden bepaald : magistraten, leden van de parketten en van de griffies, bedienaars van de eredienssten, enz... zodat een wettelijke uitbreiding der onverenigbaarheid tot een nieuw ambt niet kan worden beschouwd als strijdig met een grondwettelijk beginsel.

2° Dat het instellen van onverenigbaarheid tussen het ambt van burgemeester en dit van burgemeester of schepenen evenmin afbreuk doet aan de prerogatieven van de Koning. De Koning benoemt de Ministers. In de artikelen 86 en 87 der Grondwet wordt bepaald dat de enige voorwaarden om tot minister benoemd te worden de volgende zijn : Belg zijn en niet tot de Koninklijke Familie behoren. Het bestaan van een nieuwe wettelijke onverenigbaarheid zou niet strijdig zijn met die bepalingen. De keuze van de Koning wordt daardoor geenszins beperkt. De onverenigbaarheid zou slechts tot gevolg hebben dat de burgemeester die door de Koning aangezocht wordt het ambt van Minister uit te oefenen, zou verplicht zijn, in geval van aanvaarding, ontslag te nemen als burgemeester.

3° Dat bijgevolg het wetsvoorstel van de heer Charpentier (203-1) tot wijziging van de gemeentekieswet, wat de onverenigbaarheden betreft, geen bepaling inhoudt welke strijdig is met een grondwettelijke bepaling.

De Verslaggever.

M.-A. PIERSON.

De Voorzitter.

A. DE SCHRYVER.